

ABSTRAKT

Tématem diplomové práce je mapování problematiky multikulturní výchovy na prvním stupni základních škol. Cílem je především proniknout do současných struktur, posoudit možnosti práce učitele ve školním prostředí a v návaznosti na zjištěné poznatky hledat další cesty multikulturního vzdělávání žáků. Teoretická část práce vymezuje právní prostředí dané problematiky na úrovni České republiky a ukotvení multikulturního vzdělávání v kurikulárních dokumentech. Dále popisuje možné myšlenkové směry a přístupy v současném interkulturním vzdělávání. Rovněž zahrnuje možnosti a principy edukačního procesu od osobnosti učitele, jeho vlastních kompetencí, stanovení cílů a obsahu, vhodných forem a metod práce až k samotným žákům a dalším činitelům ovlivňující hodinu multikulturní výchovy. Značná část práce je věnována přiblížení nejnovějších poznatků, trendů a základních pilířů a principů kvalitního interkulturního vzdělávání. Popisuje také organizace, které svou činností zaměřují na multikulturalitu světa a mohou se tak přímo podílet na rozšiřování všeobecného přehledu žáků, předávání informací, poznatků, na rozvoji osobnostně sociálních a zejména pak multikulturních kompetencí žáků. V neposlední řadě odkazuje na řadu podpůrných materiálů a pomůcek určených přímo do hodin multikulturní výchovy. Praktická část je kvalitativním výzkumem dvou vybraných škol, který se zaměřuje zejména na reálné naplňování cílů a volené postupy učitelů ve vyučovacím procesu, jimi preferované činnosti, využívané materiály a pomůcky. Zachycuje způsoby, jakými školy s oblastí multikulturního vzdělávání pracují, konkrétní ukázky hodin a rozhovory s vyučujícími. Práce poukazuje na samotný význam interkulturního vzdělávání na školách a širokou škálu neustále se rozšiřujících možností učitele na prvním stupni základních škol.

KLÍČOVÁ SLOVA: multikulturní vzdělávání, multikulturní výchova, první stupeň základní školy, vzdělávací proces, kompetence učitele